

Obvestilo za SADJARSTVO

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Izdajatelj: KGZS-Zavod Novo mesto, Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto

Obvestilo pripravil: Domen Bajec, e-pošta: domen.bajec@kgzs-zavodnm.si

ISSN

št. 05

Datum: 10. april 2018

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Brsti jablan prehajajo na stopnjo rožnatih popkov (57 po BBCH). Na hladnejših višjih legah prevladuje stopnja vidnega cvetnega popka (55 po lestvici BBCH). Hruške so med stopnjama rožnih popkov in balonskim stadijem (57-59 po lestvici BBCH).

Nasade je potrebno preventivno ščititi pred okužbami *jablanovega* in *hruševega škrlupa* z dotikalnimi fungicidi kot so: **ANTRACOL** (0,2 % konc.), **ANTRACOL WG 70** (0,2 % konc.), **DITHANE DG Neotec** (2 kg/ha), **DITHANE M-45** (2 kg/ha), **MANFIL 75 WG** (2 kg/ha; le jablana), **MANFIL PLUS 75 WG** (2 kg/ha), **MANFIL 80 WP** (2 kg/ha; le jablana), **MANKOZ 75 WG** (2 kg/ha), **PENNCOZEB 75 DG** (2,5 kg/ha; le jablana), **PINOZEB M-45** (2 kg/ha; le jablana), **POLYRAM DF** (2 kg/ha), **THIRAM 80 WG** (v 3 kg/ha proti škrlupu na jablani; na hruški proti rjavi hruševi pegavosti), **MERPAN 80 WDG** (1,88 kg/ha), **ORTHOXIDE 80 WG** (2 kg/ha), **SCAB 80 WG** (1,9 kg/ha), **SCAB 480 SC** (3,13 l/ha), **SYLLIT 400 SC** (1,9 l/ha), **SYLLIT 544 SC** (1,4 l/ha), **DELAN PRO** (2,5 l/ha), **DELAN 700 WG** (0,75 kg/ha; od konca cvetenja dalje)... Od razvoja mišjega ušesca dalje je pri registriranih pridelovalcih možna raba pripravka **CURATIO – ŽVEPLENOAPNENA BROZGA** (6 l/ha na 1m višine krošnje), ki ima v letu 2018 ponovno izdano dovoljenje za 120 dni (<http://www.kmetijskizavod-nm.si/file/7180/download/7967>). Pripravek je možno uporabljati tudi v ekološki pridelavi sadja.

Ob dvigu temperatur nad 15 °C je priporočljivo dodajanje **pripravkov na osnovi žvepla**, ki zavirajo razvoj *jablanove pepelovke* in *pršic*. V odmerku 5-6 kg/ha je možna uporaba sredstev kot so: **COSAN**, **KUMULUS DF**, **PEPELIN WG**, **THIOVIT JET**, **VINDEX 80 WG**, **MICROTHIOL SPECIAL** ali **POL-SULPHUR 800 SC** (6 l/ha).

Varstvo nasadov pred *jablanovim cvetožerom* zaradi izredno hitrega razvoja dreves ni več aktualno.

Pridelovalcem priporočamo spremljanje razvoja *rdeče sadne pršice*, ki se je izlegla iz zimskih jajčec. Na hladnejših parcelah pride v primeru ugotovljene prerazmnožitve v poštev pripravek **ZOOM 11 SC** (500 ml/ha), drugod pred cvetenjem uporabite **KANEMITE SC** (v odmerku 0,625 l/ha na 1 m višine krošnje) ali **VERTIMEC PRO** (0,125 l/ha),...

Kjer opazate povečan pojav *zelene jablanove* ali *mokaste jablanove uši*, je pred cvetenjem smiselno opraviti zaščito tudi s pripravkom **TEPPEKI** (0,14 kg/ha pri porabi vode 500 l na višinski meter krošnje na ha).

Proti napadom *sesajočih žuželk* (npr. mlajši in bujnejši nasadi hrušk) še vedno svetujemo obnavljanje zaščitnega nanosa **kaolinskih glin**. Pristop z **metodo odvracanja** deluje na fizikalni osnovi in je usmerjen na znižanje stopnje napada *hruševih bolšic*. Ob povečani porabi vode (700-1000 l/ha) lahko uporabite npr. **CUTISAN** ali **MALUSAN** (odmerek 30 kg/ha), fino mleti kaolin brez primesi, sicer namenjen zmanjšanju mrežavosti plodov jablan in hrušk. Do cvetenja je nanos primerno večkrat ponoviti. Število ponovitev je odvisno od trajanja odlaganja jajčec hruševih bolšic in intenzivnosti izpiranja ob padavinah. Pristop je možno uporabiti v integrirani in ekološki pridelavi sadja.

Gostejše populacije škodljivih vrst pršic in listnih uši sledimo zlasti pri pregledih nasadov jablan in hrušk, kjer je bilo varstvo rastlin po lanskoletni pezebi varčnejše.

V nasadih jablan bodite pozorni še na nalet *vrtnih zavrtačev*, hroščkov iz skupine podlubnikov, kateri so s segrevanjem ozračja že postali aktivni. Hroščki z zavrtavanjem v deblo in poganjke izčrpajo sadike in starejša obolela drevesa, ki zato kmalu propadejo. Njihovo prisotnost ugotovite s pomočjo **alkoholnih pasti** (rdeče barvne plošče **REBELL ROSSO** ali jih sestavite sami iz rumenih lepljivih plošč, pod katere namestite 0,5 l

MKGP-UVHVVR

KGZS-Zavod Novo mesto

plastenko z 2 dcl alkohola).

Pridelovalce jabolk, ki za zmanjšanje škode *jabolčnega zavijača* uporabljate **metodo zbeganja**, opozarjamo na pravočasno namestitev feromonskih razpršilcev. Za zatiranje jabolčnega zavijača v nasadih jablane so registrirani **ISOMATE C TT**, **RAK 3** in **EXOSEX**. Slednji se lahko uporabi tudi v nasadih drugega pečkatega sadja in orehov. Razpršilce je v nasade potrebno obvezno namestiti še pred začetkom let škodljive vrste. Ta čas v našem okolju sovpada z začetkom cvetenja, kar pomeni, da boste feromone v nasadu obesili najkasneje v stadiju balona.

Pred tretiranjem s FFS odstranite morebitno cvetočo podrast ter preprečite zanašanje na sosednje površine. Priporočamo, da nanos FFS opravite v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele. Kvaliteten nanos lahko opravite le v mirnem vremenu. Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

VARSTVO KOŠČIČARJEV

Večina koščičarjev vstopa v cvetenje (59 – 62 po BBCH).

Med cvetenjem koščičastih sadnih vrst je zlasti ob deževnem vremenu potrebno varovati nastavek pred cvetno monilijo. Prvič opravite nanos fungicidov na začetku cvetenja (odprtih 10 % cvetov) in drugič ob njegovem zaključevanju (ko bodo odpadli venčni listi). Za posamezne vrste so registrirani pripravki:

- marelica: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5-2,25 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **TOPSIN-M** (1 kg/ha), **MAVITA 250 EC** (0,45 l/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha) ali **SCORE 250 EC** (0,45 l/ha). Možna je tudi uporaba pripravkov **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki pride v poštev tudi v ekološki pridelavi.
- breskev in nektarina: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5-2,25 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **PROLECTUS** (1 kg/ha), **MAVITA 250 EC** (0,45 l/ha), **SCORE 250 EC** (0,45 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha)
- sliva: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **MAVITA 250 EC** (0,22 l/ha; za manjše kulture), **SCORE 250 EC** (0,22 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **TELDOR SC 500** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje), **TELDOR PLUS** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje; zaloge v uporabi do 02.07.2018) ali **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki prideta v poštev tudi v ekološki pridelavi.
- češnja in višnja: **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **TOPSIN-M** (1 kg/ha), **TELDOR SC 500** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje), **TELDOR PLUS** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje; zaloge v uporabi do 02.07.2018) ali **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki prideta v poštev tudi v ekološki pridelavi.

V nasadih breskev in nektarin priporočamo varstvo pred *breskovo kodravostjo* s sintetičnimi organskimi fungicidi: **SYLLIT 400 SC** (2,25 l/ha), **SYLLIT 544 SC** (1,65 l/ha; do konca cvetenja) ali od začetka cvetenja **THIRAM 80 WG** (ko je odprtih 10% cvetov / v manjših kulturah / v 0,2 % konc., oz. največ 3 kg/ha).

Za kvalitetnejši nanos poskrbite z aplikacijo v mirnem vremenu. Priporočamo, da jo opravite v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele (navedena sredstva sicer niso nevarna za čebele). Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

VARSTVO JAGOD

Jagode oblikujejo socvetja (55-58 po lestvici BBCH).

V nasadih priporočamo spremljanje razvoja *listnih uši* in *različnih vrst fitofagnih pršic*.

V zaščiteneh prostorih je proti *jagodni pepelasti plesni* smiselno uporabiti pripravek **THIOVIT JET** (2-4 kg/ha) v 7 do 21 dnevni presledkih.

Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

